

MRSA

infobrochure voor patiënt en bezoeker

MRSA

1. Wat is MRSA?

MRSA is een bacterie. De afkorting staat voor 'Meticilline Resistente Stafylococcus Aureus'. MRSA is een variant van de bacterie Staphylococcus aureus. Dit is een bacterie die veel mensen (30% van de bevolking) bij zich dragen zonder dat ze daar ziek van worden. De bacterie bevindt zich meestal op de huid of in de neus. Het verschil tussen de gewone Staphylococcus aureus en MRSA is dat MRSA ongevoelig (resistent) is voor penicillines en soms ook voor andere antibiotica.

Meestal hebben mensen geen last van de aanwezigheid van de MRSA-bacterie op de huid, maar als de bacterie het lichaam binnendringt, bijvoorbeeld in een wonde, kan een infectie ontstaan. De ziektes die door MRSA veroorzaakt worden verschillen niet van ziektes die door de gewone, niet-resistente Staphylococcus aureus-bacterie ontstaan. Maar omdat de bacterie minder gevoelig is voor verschillende veelgebruikte antibiotica, is de behandeling moeilijker.

Wanneer je als gezond persoon in aanraking komt met MRSA zal dit slechts in uitzonderlijke gevallen aanleiding geven tot klachten (een infectie). Je kan wel ongemerkt 'drager' van de bacterie worden. MRSA-dragerschap is ongevaarlijk voor gezonde personen. Het kan wel problemen geven bij mensen met een verminderde weerstand of bij mensen met huidbeschadiging. Denk daarbij aan een huidziekte als eczeem of psoriasis, of een (operatie)wond of het hebben van een katheter of een sonde.

MRSA wordt ook wel eens ziekenhuisbacterie genoemd, omdat de bacterie vooral problemen geeft in het ziekenhuis. De kans op besmetting is groter dan thuis, omdat veel mensen met een verminderde weerstand zich dicht bij elkaar bevinden. MRSA kan in ziekenhuizen bijvoorbeeld operatiewondinfecties veroorzaken, die soms ernstig kunnen verlopen. In het ziekenhuis nemen we daarom ook bij gezonde dragers voorzorgsmaatregelen om verdere verspreiding te voorkomen en andere patiënten te beschermen. Verzwakte en zieke mensen kunnen door de bacterie immers sneller een 'infectie' ontwikkelen.

MRSA

2. Hoe wordt MRSA overgedragen?

MRSA wordt voornamelijk overgedragen via de handen. Een goede handontsmetting is daarom héél belangrijk! Verder is overdacht mogelijk via lichaamscontact of via niezen. In mindere mate wordt MRSA overgedragen door huidschilfers die nog in ruimtes aanwezig zijn of bijvoorbeeld via beddengoed.

3. Hoe wordt MRSA opgespoord?

In het ziekenhuis wordt er specifiek gezocht naar de MRSA-bacterie om te weten of er extra maatregelen moeten genomen worden. Dit wordt 'screening' genoemd. De bacterie wordt opgespoord door met een wattenstokje te wrijven over de plaatsen op het lichaam waar deze bacterie het meest voorkomt. De wattenstokjes worden in het laboratorium onderzocht op de aanwezigheid van MRSA. Het resultaat van de kweken is binnen maximaal drie dagen gekend.

4. Welke maatregelen worden genomen in het ziekenhuis?

Om verspreiding van de MRSA-bacterie in het ziekenhuis te voorkomen, gelden er enkele specifieke voorzorgsmaatregelen:

- Je wordt meestal op een eenpersoonskamer verzorgd.
- Je moet tijdens je verblijf in het ziekenhuis in principe op de kamer blijven.
- Aan de kamerdeur hangt informatie over de te nemen maatregelen tijdens de verzorging of bij het betreden van de kamer.
- De kamer wordt dagelijks grondig gereinigd en ontsmet.
- Zorgverleners die de kamer betreden dragen een masker, handschoenen en schort. Voor en na de verzorging zullen ze hun handen ontsmetten.
- Wanneer je in het kader van een onderzoek of behandeling de kamer moet verlaten, kunnen de zorgverleners je vragen om extra maatregelen te nemen, zoals het dragen van een masker.

MRSA

5. Hoe kan je helpen?

- Je blijft op je kamer. Enkel voor onderzoek of behandeling mag je de kamer verlaten. Hierbij is het belangrijk dat je vooraf de handen ontsmet.
- Je draagt bij voorkeur kledij die gewassen kan worden op 60° of hoger.
- Je ververst je kledij (bij voorkeur) dagelijks.
- Gedragen kledij bewaar je in een gesloten plastic zak onderin je kleerkast. Het kan zo meegenomen worden naar huis om, liefst apart, zo warm mogelijk (minstens 60°C) te wassen.
- Je past een goede handhygiëne toe. Je doet dit minstens:
 - o Voor en na elke maaltijd
 - o Na het gebruik van het toilet
 - o Na hoesten, niezen of snuiten

Zijn je handen zichtbaar bevuild? Was ze dan eerst grondig met water en zeep alvorens ze te ontsmetten. Droog je handen na het wassen zorgvuldig af, dit is belangrijk voor de werking van de handontsmetting nadien.

- o Pomp 2x en wrijf je handen goed in: handpalmen, handrug, vingers, tussen de vingers, vingertoppen, polsen
- o Zorg dat alle delen van de handen bevochtigd worden
- o Wrijf je handen in tot ze droog zijn (duurtijd: 20 – 30 seconden)

6. Welke maatregelen moeten bezoekers nemen

Bezoekers moeten de maatregelen toepassen die op de isolatiekaart vermeld staan onder het luikje 'bezoek'. Het toepassen van handhygiëne bij het betreden en verlaten van de kamer is steeds van groot belang.

Als jouw bezoeker deelneemt aan de zorg (bvb. mantelzorger), dan past hij/zij dezelfde maatregelen als de zorgverleners toe.

MRSA

Bezoekers eten best niet op de kamer en maken geen gebruik van het toilet op de kamer.

Ook vragen we om na het bezoekmoment geen andere patiënten te bezoeken in het ziekenhuis. Indien er toch meerdere patiënten bezocht worden, dan dient de geïsoleerde patiënt als laatste bezocht te worden.

7. Hoe wordt MRSA behandeld?

Wanneer er MRSA op je lichaam werd gevonden, maar er geen sprake is van een infectie, dan spreken we van dragerschap. In dat geval zal nagekeken worden of een behandeling noodzakelijk is. In veel gevallen zullen enkel de hierboven genoemde specifieke voorzorgsmaatregelen genomen worden om te voorkomen dat de bacterie zich doorheen het ziekenhuis verspreidt.

In bepaalde situaties kan een behandeling nodig zijn om de bacterie te verwijderen. Indien dit voor je van toepassing is, zal de verpleegkundige en/of arts je hierover goed informeren. Zo'n behandeling duurt minstens 5 dagen en bestaat uit enkele stappen:

- Het wassen van het lichaam en de haren met een ontsmettende zeep
- Het aanbrengen van een bacteriedodende zalf in de neus
- Het innemen van bacteriedodende zuigtabletten of een keelspray
- In sommige gevallen is een bijkomende behandeling met antibiotica noodzakelijk

Heb je ziekte tekens door MRSA, dan is er sprake van een infectie. In dergelijk geval zal jouw arts beslissen welke specifieke behandeling met antibiotica je nodig hebt.

MRSA

8. Wanneer word ik behandeld voor mijn MRSA-dragerschap?

Je kunt de MRSA-bacterie spontaan of eventueel via een behandeling kwijt raken. De beslissing om MRSA-dragerschap te behandelen is afhankelijk van een aantal factoren, namelijk de gevolgen van het dragerschap voor jou en jouw omgeving, eventuele bijwerkingen van de behandeling en hoe groot de kans is op een succesvol resultaat van de behandeling. Deze factoren zijn niet voor iedereen hetzelfde.

Zo kan een behandeling van dragerschap nuttig zijn als je bijvoorbeeld vaak in het ziekenhuis moet zijn voor een opname of behandeling, er in de nabije toekomst een ingreep gepland staat of om de kans op infecties met MRSA te verlagen. Dit verkleint ook de kans dat je bij een volgende opname opnieuw in isolatie moet verblijven. Een behandeling van dragerschap is niet steeds aangewezen of haalbaar.

Indien er een behandeling in het ziekenhuis wordt opgestart of gepland wordt op korte termijn, zal je arts of verpleegkundige je hierover informeren.

9. Wanneer wordt alles weer gewoon?

Als er een dragerschapsbehandeling werd opgestart, is het mogelijk dat de specifieke voorzorgsmaatregelen opgeheven worden tijdens je verblijf. Ten vroegste twee dagen na het einde van de behandeling wordt de aanwezigheid van MRSA opnieuw onderzocht. Wanneer bij drie opeenvolgende testen geen MRSA meer wordt gevonden, zijn de bijkomende maatregelen niet meer nodig. Een goede handhygiëne blijft steeds belangrijk.

MRSA

10. Wat bij ontslag?

Het is mogelijk dat je ontslagen wordt, terwijl in het ziekenhuis nog specifieke voorzorgsmaatregelen genomen werden. De MRSA-bacterie is veelal niet gevaarlijk voor gezonde personen waardoor je je normale activiteiten thuis kan opnemen zonder risico voor je huisgenoten.

Je dagelijkse persoonlijke hygiëne is belangrijk. Eens thuis, hoef je geen extra maatregelen te nemen voor het wassen van kledij en bedlinnen, de vaatwas, het eetgerief en het afval. De gebruikelijke poetsmiddelen voldoen prima.

Sociale contacten mogen gewoon zoals vroeger verlopen, maar vermijd rechtstreeks lichaamscontact (kussen, hand geven) met ernstig zieke of verzwakte personen. Voor rust- en verzorgingstehuizen gelden specifieke maatregelen. Ook daar worden maatregelen genomen om te voorkomen dat MRSA verspreid wordt tussen de bewoners. Deze maatregelen kunnen verschillend zijn van deze in het ziekenhuis omdat in een woonzorgcentrum minder zieke mensen verblijven. In alle andere gevallen zal je arts je op de hoogte brengen.

Indien er bij ontslag uit het ziekenhuis nog geen behandeling kon gestart of gepland worden, kan je behandelende arts of huisarts inschatten of je voor een dragerschapbehandeling in aanmerking komt.

11. Tot slot

We hopen dat je begrip kan opbrengen voor de ongemakken die jij en jouw bezoekers ondervinden door de genomen voorzorgsmaatregelen. Ze zijn zo opgesteld dat ze je zo weinig mogelijk last bezorgen en toch efficiënt zijn. Je medewerking is noodzakelijk om de verspreiding van de bacteriën in het ziekenhuis te vermijden.

Bij vragen kan je je wenden tot de verpleging. Indien nodig contacteren zij de arts of de dienst infectiepreventie. Bedankt voor je medewerking!

Publicatiedatum: Januari 2025, Team ziekenhuishygiëne

Sint-Franciscusziekenhuis

P. Paquaylaan 129 | 3550 Heusden-Zolder | Tel. 011 71 50 00 | www.sfz.be